

LANDINSPEKTØRERNES ALMINDELIGE VIRKSOMHED

AF

LANDINSPEKTØRERNE R. JENSEN
og AXEL KRISTIANSEN

VED DET FØRSTE NORDISKE LANDMAALERMØDE i København 1920 definerede Professor NYHOLM Landinspektørernes Stilling i Samfundet saaledes:

Landinspektøren beskikkes af Kongen og erholder kgl. Bestalling, som giver ham Ret til frit at praktisere overalt i Landet, dog ikke i København, paa Frederiksberg og i de sønderjydske Landsdele, hvor særlige Forhold er gældende. Landinspektøren er eneberettiget til at udføre Udskiftninger og Udstykninger (Omdeling af Fæstegods) og Magelæg, endvidere Nivellementer og andre tekniske Forundersøgelser, som skal benyttes ved Reguleringer, Fastsættelse af Flodemaal m. m. vedrørende offentlige Vandløb. Endvidere skal han lede Taksationsforretningerne i Anledning af Jords Afstaaelse til offentligt Brug, til Jernbaner og til offentlige Landeveje og Biveje.

Føjer man hertil, at Købstædernes Byggevedtægter kræver Landinspektørens Attest om bebyggede og ubebyggede Arealer, at Kreditforeningerne forlanger Landinspektørens Arealattest som Betingelse for Laangivning, at Landinspektøren benyttes til de ideligt forefaldende Skelafsætningsforretninger, Optagelse af Situationskort, Arealberegninger til Brug ved retslige Afgørelser o. s. v., og at de Arbejder, der foretages til Forbedring og Supplering af Matrikulen, skal udføres af Landinspektører, har man et Udtryk for, hvad der har beskæftiget disse gennem det sidste halvt Hundrede Aar.

Ved Aaret 1875, Indgangen til det Tidsrum, som denne lille Artikel skulde omfatte, var de store Matrikularbejder, der paa-begyndtes ved Aarhundredets Begyndelse, længst afsluttet, og Bymaalingerne, der foretoges i Anledning af Købstædernes

Matrikulering i Henhold til Lov af 11. Februar 1863, var for Størstedelen tilendebragt. Ogsaa Udskiftningernes Tid var forbi, og de Arbejder, der er forefaldet af denne sidste Art, indskrænker sig til mindre Udskiftninger af Moser, Skove, Fælleslodder o. l.

Derimod har Udstykningsarbejdet i de sidst forløbne 50 Aar udgjort langt den største Del af Landinspektørernes Arbejde.

En i Aaret 1896 foretaget statistisk Opgørelse af Landinspektørernes Arbejder paa Fyn angiver Udstykningsarbejdet til at indbringe i Gennemsnit ca. 60 % af de samlede Indtægter, og siden da er dette Tal rimeligvis forøget.

Til yderligere Belysning af Udstykningsarbejdets Udvikling fremsættes her en Statistik over Antallet af de i Matrikulkontoret ekspederede U. J. og M. C. J. Sager sammenstillet med Antallet af Landinspektører og Landmaalere, opgjort efter Statskalenderen.

Aar	Antal Landinspektører	Antal Landmaalere	Antal U. J. Sager	Antal M. C. J. Sager
1870	122	159	5149	1100
1875	130	136	5971	1500
1880	142	122	4704	1400
1885	157	102	5119	2100
1890	172	88	4395	1600
1895	163	72	5338	2100
1900	161	48	6689	3100
1905	160	13	9199	3000
1910	165	9	9847	2900
1915	169	3	8149	2100
1918	169	3	13958	3600
1920	168	0	9181	3400
1924	168	0	10758	2700

De anførte Tal for Landinspektører og Landmaalere maa for at give et Billede af de praktiserendes Antal reduceres betydeligt. Rent skønmæssigt maa 10 % af Landinspektørerne og ca. Halvdelen af Landmaalerne antages at have haft deres Hovedvirksomhed paa andre Omraader, ligesom det maa erindres, at en stor Del af Landinspektørerne er fastansatte i Matrikulskontoret og andre Steder.

Fra de anførte Antal U. J. Sager maa fradrages et ikke ringe Tal i Aarene siden 1918 for Salgstilladelser, som ikke er udført af Landinspektører, og Noteringer af Statshusmandsbrug, der ligeledes er sket uden Landinspektørers Medvirken.

Som det fremgaar af Statistikken, har Udviklingen navnlig været stærk de sidste 25—30 Aar, og dette skyldes i første Række Overgangen til mindre Brug paa Landet, oprindeligt foranlediget af den Omlægning i det danske Landbrug, som fandt Sted i den sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede fra Kornproduktion til Produktion af Smør, Æg og Flæsk; men derefter baaret frem af Andelsbevægelsen, som i Aarene 1880 til nu har gaaet sin Sejrsgang gennem det danske Landbrug og gjort det muligt for de mindre Landbrug at konkurrere paa lige Fod med de større Brug.

Man behøver blot at nævne vore Andelsmejerier, Andelslagterier, Ægekspert, Foreninger til Indkøb af Foderstoffer og Gødningsstoffer, Mergelselskaber o.s.v. for at gøre det klart, hvad denne Bevægelse har betydet for Landbrugets »Industrialisering« og Jordens mere intensive Udnyttelse.

Haand i Haand med Andelsbevægelsen har den stærke Udvikling af Realkreditte gennem vore Kreditforeninger gjort det muligt at skaffe de nødvendige Kapitaler til Oprettelse af de mange nye Brug.

Ved Lov af 20. Juni 1850 blev Reglerne for vore Kreditforeninger fastlagt, og Aaret efter oprettedes Østifternes Kreditforening og Landkreditforeningen i Jylland. Siden da er Udviklingen gaaet frem i samme Retning, og der er stadig oprettet nye Institutioner af denne Art, saaledes at der nu forefindes op imod 20 forskellige Kreditforeninger og Hypotekforeninger i forskellige Dele af Landet, men alle med det Formaal at give Laan i fast Ejendom, og Belaaning af saavel Landejendomme som Byejeendomme er skredet rask frem, saa at det nu er forholdsvis sjældent, man træffer en Ejendom, der ikke under en eller anden Form er prioriteret.

Udstykningen af vore Landejendomme i mindre Brug har

fundet Støtte fra Lovgivningsmagtens Side. Allerede 1899 udkom den første Lov om Oprettelse af Statshuse paa Landet, og denne Lovgivning er gennem de sidste 20 Aar fortsat og forbedret, og Udstykningen i Henhold hertil omfatter til Aaret 1923 Oprettelse af ialt 10 824 Statshusmandsbrug. 1919 kom Jordlovene til med et Antal nye Ejendomme, der 1923 udgjorde 2867 Brug.

Ogsaa i indirekte Henseende gennem Udstykningslovgivningen har man støttet denne Udvikling paa Landet ved stadig at formindske de lovfæstede Størrelser for Hovedparceller af Bøndergaarde og Hovedgaarde. Endelig maa i denne Forbindelse nævnes Statens Støtte til Udstykningsforeningerne og den store Betydning, disse Foreninger en Overgang har haft til Gennemførelse af større Udstykningsforetagender.

Tildels jævnsides med Udviklingen paa Landet har Byernes stærke Vækst, Stationsbyernes Opkomst og den stærkt stigende Trang til Haveparceller medvirket til den stærke Forøgelse af Udstykningernes Antal.

Naar Landinspektørerne, hvis Antal gennem Aarene har været nogenlunde konstant, desuagtet har kunnet tilfredsstille Kravene til det forøgede Udstykningsarbejde og den hurtigere Forretningsgang, som Tiden har ført med sig, saa skyldes dette, udover det — navnlig i Krigsaarene — stærkt forcerede Arbejdstempo, for en Del, at man er gaaet over til at benytte ikke faguddannet Arbejdskraft ved Udstyknings-sagernes kontormæssige Behandling, og tillige for en væsentlig Del, at man i stor Udstrækning har høstet Gavn af de forbedrede Kommunikationsforhold, Jernbanerne og i de senere Aar Rutebilerne, ligesom Cykler og Motorkøretøjer, der i stor Udstrækning er taget i Brug af Landinspektørerne, har gjort en lettere og hurtigere Adgang til Arbejdspladsen mulig.

Udstykningsloven af 1897 gav større Adgang til Udstykning efter ældre Bonitering og lettede derigennem Gennemførelsen af de mindre Udstykninger.

Dens Klassificering af Bøndergaarde i 3 Klasser, der ved Loven af 6. April 1906 udvidedes til at omfatte 4 Klasser, har tilladt Udstykninger — navnlig paa de lettere Jorder — som tidligere kun ved omstændelige og bekostelige Hovedparcelsflytninger med Panthaveres Samtykke, tinglæste Deklarationer o. s. v. kunde gennemføres.

Dens Bestemmelser om Magelæg havde som Formaal at gøre hensigtsmæssige Ombytninger af Jord lettere og billigere,

men har næppe opnaaet den tiltænkte Betydning, idet Ekspeditionen er besværliggjort gennem Kravet om Panthavernes Samtykke. Dog maa det vist anses for uheldigt, at denne Form for Overdragelse ikke er mere benyttet. Ogsaa Skelkonstatering, der kunde have faaet Betydning for en Forbedring af Matrikulen, har kun været lidet anvendt, og Aarsagen maa formentlig være den hermed forbundne Fordyrelse af Udstykningsomkostningerne.

I Udstykningernes praktiske Udførelse er der sket en Udvikling henimod at gøre Udstykningskortene saa oplysende som muligt med Hensyn til sikre Maal til Bestemmelse af de nye Skel for derigennem at øge deres Betydning som Hjælp til Afgørelse af eventuelt kommende Skelstridigheder.

De ældre Tidens Landinspektører lagde sikkert Hovedvægten paa omhyggelige og paalidelige Boniteringer. Matrikulen var oprindelig anlagt med udelukkende skattetekniske Formaal for Øje, og Vedligeholdelsen af Matrikulen, der jo skete gennem Udstykningerne, gled ganske naturligt ind i det samme Spor med omhyggelige og veludførte Boniteringer, og først i anden Række kom Hensynet til Matrikulens ejendomsrættelige Betydning.

Efterhaanden som Matrikulen mistede sin Betydning som Skattegrundlag, dels ved Overførelse af Skatterne fra Hartkornet til Formue og Lejlighed, og navnlig efter det skæbnesvangre Aar 1903, da Lovgivningsmagten ophævede den sidste Rest af Skattematrikulens Betydning som saadan, har man fra Landinspektørernes Side skudt Hensynet til Matrikulens Omdannelse til en Ejendomsmatrikul i Forgrunden.

Utallige er de Diskussioner, der har været ført om dette Emne, omfattende og bekosteligt det Arbejde, der har været udført for at naa til en Løsning af dette Spørgsmaal, men endnu venter man paa den faste Plan, der skal føre Udviklingen videre i den rigtige Retning og give Matrikulen den Betydning, den bør have paa dette Omraade, til Gavn for Samfundet og til Opmuntring og Tilfredsstillelse for de Mænd, der arbejder dermed.

Endnu er dog næppe det sidste Ord sagt om Matrikulen som Skattematrikul. Vel bestemte Skattelovene af 1903, at Ejendomsbeskatningen fremtidig skal ske paa Grundlag af periodiske Pengevurderinger, og vel bestemte de samme Love, at al Ligning af Skat paa Hartkorn skulde ophøre med Aaret 1925, men endnu paa dette Tidspunkt staar Lovgivningsmagten

vaklende overfor Spørgsmaalet og tør ikke tage Skridtet fuldt ud. — Tiden har vist, at Pengevurderinger af Jord uden et godt teknisk Grundlag er uholdbar, og Forholdene har vist, navnlig gennem Benyttelse af Ejendomsskyldvurderingerne til Administration af de midlertidige Udstykningslove, at den administrative Ordning af Skattelovene er i høj Grad utilfredsstillende.

Den Tid, da Landinspektørerne atter maatte blive medvirkende til Løsning af disse vigtige Spørgsmaal, er derfor maaske ikke saa fjern.

I Forbindelse med Udstykningsforretningerne maa her omtales de Skelafsætninger, som Landinspektørerne jævnlig bliver anmodet om at foretage.

Skelafsætning er en af de vanskeligste og utaknemligste Opgaver, som Landinspektøren kan stilles over for, i hvert Fald, naar det drejer sig om ældre Skel, der ikke er fastlagt ved nyere, gode Udstykningsmaalinger. Det Materiale, man her har til Raadighed gennem de gamle Udskiftningskort og Udstykningskort, er af en saa ufuldstændig Beskaffenhed, at man i mange Tilfælde tvinges til at foretage Afsætningen paa Grundlag af Matrikulskortet. Som Følge heraf er der idelig Anledning til Retstrætter om den rette Beliggenhed af Skellene, og i saadanne Tilfælde kan Landinspektørens Assistance atter blive paakrævet til Optagelse af Situationskort til Brug ved den endelige Afgørelse i Retten.

Ogsaa ved adskillige andre Retstrætter vil Landinspektørens Vidnesbyrd blive afgørende.

Nivellementer til Brug ved offentlige Vandløb, Projektering af Vandløbsreguleringer, Vandings- og Afvandingsanlæg er i ældre Tider for Størstedelen udført af Landinspektører, og dygtige Kulturteknikere er i Tidens Løb fremgaaet af Landinspektørernes Rækker; men Forholdet har formentlig været, at dette Arbejde har været specialiseret i større Forretninger af denne Art, medens den almindelige praktiserende Landinspektør ikke har kunnet regne med væsentlige Indtægter paa denne Konto.

I de senere Aar er der paaført Standen en stærk Konkurrence gennem Hedeselskabet, der har opnaaet Autorisation for sine Teknikere til Udførelse af saadanne Arbejder, hvorpaa Landinspektørerne tidligere havde Eneret.

Ogsaa det med Anlæg af Jernbanerne forbundne Landinspektørarbejde, der i det forløbne Tidsrum har været meget

omfattende, har som Regel været overdraget enkelte større Forretninger, og det er et forholdsvis ringe Antal af de praktiserende Landinspektører (ca. 10), der i Aarenes Løb har opnaaet Udnævnelse som ledende Landinspektør ved Jernbane-anlæg.

Med Hensyn til de Arbejder, Staten har ladet udføre til Supplering og Forbedring af vor Matrikul, skal anføres, at man i Aarene 1891—1901 bevilgede ca. 20 000 Kr. om Aaret — ialt 178 942 Kr. — til Nymaalinger af Stationsbyer og Landsbyer, hvor de gamle Matrikulskort paa Grund af stærk Udstykning var blevet ubrugelige. Disse Maalinger udførtes af de lokale Landinspektører, og Kortene blev konstrueret i Maalestoksforholdet 1:800. Af det anførte Beløb 178 942 Kr. blev 74 574 Kr. anvendt i Matrikulskontoret til Pantografering, Prøve, Omtegning, Revision, Arealberegning m. m., og kun Restbeløbet, ialt 104 368 Kr., er kommet Landinspektørerne til Gode. I Sandhed ikke nogen svimlende Sum.

Navnlig paa Baggrund af de Millionbeløb, der gennem de sidste 80 Aar er blevet anvendt til Landets topografiske Opmaaling, maa dette Beløb synes altfor ringe, og man kan med nogen Ret beklage, at der ikke fra Statens Side er vist større Interesse for denne vigtige Sag.

For Landinspektørerne kan det synes noget mistrøstigt, at den udmærkede tekniske Uddannelse, de har faaet, ikke udnyttes i højere Grad gennem saadanne Arbejder, end Tilfældet er, og for deres økonomiske Stilling vilde det have Betydning, da Landinspektørarbejdet iøvrigt falder saa uregelmæssigt, som det gør.

Det maa formentlig anses som et tvivlsomt Gode, at Landinspektørerne i saa høj Grad, som Tilfældet er, har været nødsaget til at søge deres Tid udfyldt og deres Indtægter suppleret gennem Stillinger og Arbejder, der i mer eller mindre Grad ligger uden for deres faglige Omraade. Et Blik paa de biografiske Oplysninger, der findes andet Steds i Bogen, viser os Landinspektørerne i saa forskellige Stillinger som: Vurderingsformænd, Tiendekommissærer, Landmænd, Bankmænd og Sparekassedirektører, Revisorer, Godsforvaltere, Branddirektører, Lærere, Amtsvejsinspektører o. s. v.

Paa den anden Side er det heldigt, som Forholdene er, at deres alsidige Uddannelse og praktiske Virksomhed har gjort det nogenlunde let for dem at finde og udfylde saadanne Stillinger.

Det Tidsrum, der er gaaet, viser Fremgang i økonomisk og social Henseende for Landinspektørerne, væsentlig begrundet paa den stærke Stigning i Udstykningsarbejdet og de store Opgaver, der i den Retning har foreligget, men ogsaa det energiske og maalbevidste Arbejde, som Landinspektørforeningen i Tidens Løb har udført, har sin Del af Æren for de gode Vilkaar, Standen nu arbejder under. Ogsaa med Hensyn til Uddannelse er der sket en Udvikling, og Landinspektørerne staar i Dag, hvad teknisk Viden og Kunnen angaar, fuldt rustet til at udføre de Opgaver, der maatte blive givet dem. Maatte den Tid, der kommer, i den Retning blive mere indholdsrig end de Aar, der er gaaet.

R. JENSEN. AXEL KRISTIANSEN.

SPECIELLE ARBEJDSOMRAADER FOR LANDINSPEKTØRER

AF

LANDINSPEKTØR A. L. BIRK

Jernbaneanlæg.

I HENHOLD TIL FORORDNING AF 5. MARTS 1845 skal der ved et hvert nyt Jernbaneanlæg beskikkes en Landinspektør, der specielt skal lede Taksationskommissionens Forretninger med Hensyn til Afgørelse af de Erstatningsspørgsmaal, hvorom der ikke er opnaaet Forlig for Ekspropriationskommissionen, samt efter speciel Opmaaling af samtlige indtagne eller beskadigede Arealer udfærdige Erstatningsberegning for hver Grundejer, indlægge de eksproprierede Arealer paa Kopier af Matrikulkortene og udfærdige Afgangsberegning for Hartkorn m. m.

Den ledende Landinspektør beskikkes, efter Ansøgning, af Ministeriet for offentlige Arbejder, der tillige fastsætter hans Honorar.

Her skal kort gøres Rede for, hvorledes den ledende Landinspektørs Arbejder — specielt ved Privatbaneanlæg — udføres i Praxis.

Saasnart en Landinspektør af Ministeriet har modtaget Beskikkelse ved et Jernbaneanlæg, bør han henvende sig til Bevillingshaverne for ogsaa at faa Forarbejderne til den saakaldte »Planbog« (se nedenfor), der er Grundlaget for de senere Arbejder og honoreres særskilt af Bevillingshaverne.

Naar Jernbaneanlæggets Udførelse er besluttet, afmærker den ledende Ingeniør den projekterede Banes Midtlinie i Marken ved nummererede Pæle — som Regel en for hver 20 m + ekstra nedgravede Fikspæle uden for Banelinien for hver 500 m, samt for Kurverne Pæle i Tangent- og Vinkelpunkter.

Med denne afmærkede Linie som Grundlag og med de fra Ingeniøren leverede minorerede Matrikulkort og Kurvekonstanter, med supplerende Oplysninger om Skel efter rekvirerede Matrikulkort og om Ejernes Navne fra Dommerkön-

toret udfærdiger Landinspektøren nu *Planbogen*, der er en Kortbog i 1:2000, udfærdiget efter Opmaaling i Marken og udvisende Terrainet i mindst 60 m Bredde paa begge Sider af Banelinien, med Angivelse af Ingeniørens nummererede Pæle, Fikspæle, Kurveradier, Tangent- og Vinkelpæle, samt Ejendomsskel, Matr. Nre. og Ejernavne, Bygninger, Signaturgrænser, Vandløb og Veje, m. v.

Naar denne Planbog er afleveret, udfærdiger den ledende Ingeniør en *Fortegnelse over de Arealer, der ønskes eksproprieret*.

Herefter begynder *Besigtigelses- og Ekspropriationskommissionen* sin Virksomhed, bistaaet af den ledende Ingeniør, Statens Direktør for Tilsynet og den ledende Landinspektør, idet der ved første Møder bestemmes, om den udstukne Banelinie skal bibeholdes, om Stationernes Beliggenhed og Adgangsforhold, Overkørsler, Ændring af Veje og Vandløb og Ekspropriation af fraskaarne Arealer.

Det var i gamle Dage ∴ før Krigen »Festdage«, naar hele Sværmen af Kommission, Ingeniører, Landinspektør, Bevillingshavere og Delegerede m. fl. fo'r over Terrainet, medens Lodsjerne i Spænding ventede paa de endelige Bestemmelser om Banelinien, Stationspladser m. v., men Glorien er nu desværre gaaet bort: Der er i de senere Aar blevet paaført Jernbanerne — og da især Privatbanerne — en alvorlig Konkurrence gennem den saa overordentlig stærkt udvidede Automobiltrafik.

Forinden *Ekspropriationskommissionens næste Møde* maa den ledende Landinspektør fremskaffe Oplysninger om de skadelidende Ejendomme med Hensyn til disses Størrelse, Vurdering til Ejendomsskyld, Brandassurance, Bygningernes Beliggenhed, afskaaret Areal, Overkørsler, Hegnsforstyrrelse, projekterede Snebælter m. v., samt Servitut mod Brandfare og med Hensyn til Udsigtsforholdene, og han kolorerer til Kommissionen nogle Eksemplarer af »*Sortbogen*«, ∴: den af den ledende Ingeniør udarbejdede Oversigts-Kortbog i 1:20000, med ens Farve eller Skravering for de Matr. Nre., der hører til samme Ejendom.

Ekspropriationskommissionen fortsætter nu sine Møder og prøver efter *Undersøgelser i Marken Forlig med de skadelidende Lodsejere*. — Opnaas saadant Forlig ikke, skal den ledende Landinspektør derefter sammenkalde *Taksationskommissionen* til *Afgørelse af Erstatningsspørgsmaalene*, eventuelt ved Opmand (jfr. Forordningen af 5.-3.-1845 § 10).

Taksationskommissionen møder efter Landinspektørens Indvarsling, idet denne ved Stævningsmænd tillige har indkaldt de paagældende Lodsejere til at møde for kort at forklare deres Ulemper.

Efter de af Ingeniøren paa Rekvisitionslisten anførte omtrentlige Arealer, berigtiget efter Kommissionens Bestemmelser, affatter Landinspektøren nu en *foreløbig Erstatningsberegning* med Forslag til Forskudsudbetaling til Lodsejerne, som Regel hele Ulempeerstatningen + 75 % af den beregnede Jorderstatning, og ved et *foreløbigt Regnskabsmøde* anviser Kommissionen disse Forskud til Udbetaling. Herefter fremsendes Udskrift til Skattedepartementet om de foreløbige Erstatningsbeløb.

Naar Baneanlægget er færdigt, og fornøden Afmærkning af Banens Grænser har fundet Sted, foretager Landinspektøren Opmaaling af samtlige eksproprierede Arealer, saa vidt muligt fra Sporets Skinner, og udarbejder derefter med Planbogen som Grundlag *Ejendomskort* i 1:2000 (eventuelt 1:800) over hele Baneanlægget i Overensstemmelse med Indenrigsministeriets Instruks af 8. August 1890.

Ejendomskortene udfærdiges i 2 Eksemplarer, paa Lærredspapir i Dimensioner ca. 120 cm × 35 cm. Kortene skal angive den stationerede Banelinie med Fikspæle, Kurveradier, Tangent- og Vinkelpunkter (jfr. Planbogen), Kilometersten og Stationsbygninger, Ejendomsskel og Ejernavne, samt alle de i Anledning af Baneanlægget erhvervede og servitutbelagte Arealer med de i Marken tagne Maal fra Sporets Skinner. Skelgrænsen for selve Baneanlægget skygges med grønt, — eksproprierede, fraskaarne Jordstykker med rødt, og Grænserne for nye Veje, Vejudvidelser, Ramper, Vandløbsforlægninger og Udvidelser uden for Banens Grænser indtegnes uden Skygge.

Kortene tilføjes Nordnaal, inddelt Maalestok samt graa Skygge for Ejendomsskel, violet Skygge for Byskel og gul Skygge for Sogne-, Herreds- og Amtsskel.

Herefter udfærdiger Landinspektøren *den endelige Erstatningsberegning* med speciel Angivelse af 1) Arealer til selve Banen (Hartkornsafgang), 2) Arealer til Raadighed for Banen (matrikuleres særskilt), 3) Arealer til Forlægning og Udvidelse af offentlige Veje og Vandløb, 4) Arealer, som forbliver ved Ejendommen, samt Renteberegning for hver Ejendom (jfr. Ministeriets Instruks af 8. August 1890).

Samtlige de af Landinspektøren foretagne Beregninger revideres af en af Ekspropriationskommissionen beskikket *Revisor*.

Kommissionen afholder derefter *endeligt Regnskabsmøde*, hvor Ejendomskortene kun foreligger i Koncept af Hensyn til mulige Ændringer, og hvor de resterende Erstatningsbeløb anvises til Udbetaling.

Ved Reduktion af Ejendomskortene med Pantograf under Hensyn til Matrikulskortenes forskellige Indkrympningsforhold overfører Landinspektøren nu *Skelgrænser m. v. paa Kopier af Matrikulskortene* og beregner efter Matrikulstaksterne *Afgang i Hartkorn*, og herefter er Landinspektørens Arbejde i det væsentlige afsluttet.

Vandløbsreguleringer m. m.

I Henhold til *Lov af 28. Maj 1880 § 31* skal de *Nivelleringer, Opmaalinger og andre tekniske Undersøgelser*, der skal benyttes ved Regulering, Fastsættelse af Flodemaal m. v. for offentlige Vandløb foretages af en *Landinspektør*. Dog kan Ministeriet ogsaa meddele andre, som dertil findes skikkede, Autorisation til at udføre deslige Arbejder.

Der skulde herefter være et rigt Felt for Landinspektørerne, men *dels* har de ældre Landinspektørers Uddannelse maaske udrustet dem for daarligt med Hensyn til kulturtekniske Kundskaber, og de har derfor været lidt ængstelige for at tilbyde deres Assistance ved disse Arbejder, og *navnlig* har Hedeselskabet i den sidste Menneskealder ved stadig Udvidelse af sin kulturtekniske Afdeling næsten fortrængt Landinspektørerne fra dette Omraade, ikke mindst ved i mange Aar at udføre Forarbejderne gratis.

Efter *Lov af 28. Maj 1880 § 28* ansættes der i hver Amtsradsreds en eller flere *Amtsvandinspektører*, der udnævnes af Amtsradet og lønnes af Amtsrepartitionsfonden, og som skal gaa Amtsradet til Haande saavel ved Regulering af Hovedvandløbene som ved Tilsynet med disses Vedligeholdelse (derunder afholde Licitationer (*Lovens § 30*) og udarbejde Optræningslister til Amtstuen), samt ved Tilsynet med Sogneraadenes Forhold med Hensyn til de mindre offentlige Vandløb. — Disse Stillinger indehaves nu kun af faa Landinspektører, væsentlig fordi mange Amtsråd har fundet det opportunt at knytte disse Bierhverv til Amtsvejsinspektørstillingerne.

Derimod synes der at være adskilligt Brug for Landinspektørerne som tekniske Konsulenter for Landvæsenskommiss-

sioner med Hensyn til Vandløbsreguleringer m. v. (jfr. Lov af 30. Decbr. 1858 § 13), og Landinspektøren maa selvfølgelig her møde med fuld Kendskab til Bestemmelserne i Lov af 28. Maj 1880 og 19. April 1907.

Formaalet for en Vandløbsregulering er at sænke Grundvandstanden saaledes, at der med rimelige Omkostninger kan faas den største Ydeevne af de tilgrænsende, vandlidende Arealer. Grundvandstanden bør ved normale Jorder ligge ca. 1,3 m under Terrainet, men alt afhænger jo af de stedlige Forhold. — Vandløbets Fald ønskes ved mindre Vandløb 1 : 2000 (større Fald kan bevirke Bundudskæring), men Faldet kan i visse Egne udstrækkes til 1 : 10000, og der maa da foretages mindst 2 aarlige Oprensninger for at holde Vandløbet i Orden.

Til *Projektering af en Vandløbsregulering* anskaffes Generalstabens Maalebordsblade i 1 : 20000 til Oplandsberegning og Matrikulskort i 1 : 4000 som Grundlag for en Situationsplan. — Efter at Bestemmelsen, om Vandløbet skal forblive i sit nuværende Leje, eller dette bør ændres, saaledes at Bugter og Serpenter rettes ved Gennemskæringer, er truffet, afmærkes Vandløbet med nummererede Pæle, og der foretages Nivellement af disse i Forbindelse med Vandspejl og Bund samt fornødent Fladenivellement til Bestemmelse af Interessekurven.

Disse Pæle og Terrainhøjder anføres paa *Situationsplanen*, hvorpaa tillige indtegnes *Interessekurven*.

Derpaa udarbejdes et *Længdeprofil* af det projekterede Vandløb, udvisende Pælhøjder, Terrainhøjder, nuværende og fremtidig Bund- og Vandspejlshøjde, samt beregnet Bundbredde, Anlæg og Fald, og en *Jordarbejdsliste*, der angiver Pæls Nr. og Afstand, Pæls- og Terrainkoter, ny Bundkote, Bundbredde, Anlæg, Udgravningsareal og Udgravningsmasse. — Tillige udfærdiges en *Beskrivelse* af Arbejderne og et kalkulatorisk *Overlag*, og med en *Fortegnelse over de interesserede Lodsejere* (Navn og Matr. Nr.) kan Projektet nu fremsendes til Amtet med Begæring om Nedsættelse af en Landvæsenskommission, der afgør, om det uforandret eller med Ændringer bør nyde Fremme, idet der her kun tænkes paa Hovedvandløb.

Landvæsenskommissionen behandler Sagen efter Reglerne i Lov af 28. Maj 1880 §§ 18-23, og saafremt Sagen fremmes, gives nøjagtige Bestemmelser om Reguleringsarbejderne og

Fristen for disses Udførelse, Omdelinger eller Magelæg mellem fraskaarne Jordstykker, eventuelle nye Broer og Forandring af eksisterende Broer, Bortskaffelse af Fyld og Bestemmelser om Reguleringsomkostningernes Fordeling, samt om den fremtidige Vedligeholdelse.

De under Forretningen stedfundne Omdelinger eller Magelæg berigtiges i Matrikulen.

For de mindre offentlige Vandløb afgøres Sagen paa lignende Maade af Vandsynsmændene efter Begæring af den kommunale Bestyrelse.

Nivellering og andre tekniske Forarbejder vil endvidere fordres ved Ansættelse af *Flodemaal*, hvorom Reglerne findes i Lov af 28. Maj 1880 §§ 32 og 44, og ved *Nedlæggelse og Forandring af Møller* og andre Vandværker, hvorom findes ret detaljerede Bestemmelser i Lovens §§ 34-42.

Om *Vandingsanlæg* (Lovens §§ 60-77) vil der nu kun sjældent blive Tale, da Fordring om Vandets Afledning som Regel skal have Fortrin for Fordring om Vandets Afbenyttelse.

Derimod kunde Landinspektørerne vist, i højere Grad end Tilfældet er, paatage sig *Kloakprojekter* i Stationsbyer o. l. — Reglerne for disse Sagers Behandling findes i Lov af 19. April 1907, der har afløst §§ 52-59 i Lov af 28. Maj 1880.

Endnu en Side af Landinspektørernes tekniske Virksomhed bør nævnes: Udarbejdelse af *Dræningsplaner*. Med saadanne Arbejder har i Tidens Løb en hel Række Landinspektører været beskæftiget, og det maa da ogsaa fremhæves, at dette Omraade saa vel som den kulturtekniske Vandbygning i det hele er et Arbejdsfelt, hvortil Landinspektørerne i Kraft af deres hele Uddannelse er særdeles vel skikkede. Undervisningen ved vor Højskole er paa disse Omraader omfattende og fuldt moderne, hvad der bl. a. finder sit Udtryk i de fortræffelige Lærebøger, som Lærerne i Faget, Professor C. L. FEILBERG og Lektor, Landinspektør AA. FEILBERG har udarbejdet.

Det er da mit Haab — og jeg tænker, at jeg her tør tale paa mine Kollegers Vegne ogsaa — at Fremtiden maa give vor Stand rigere Muligheder og bedre Vilkaar til at medvirke ved det for vort Landbrug saa betydningsfulde Arbejde: *den kulturtekniske Vandbygning*.

A. L. BIRK.